

Рецензия

От доц. д-р Даниела Иванова Попова

**относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и
научна степен „Доктор“**

**на тема: РАЗШИРЕНИЯТ ФИТБОЛ КАТО ЕМОЦИОНАЛЕН И
ТЕРАПЕВТИЧЕН МЕТОД ЗА РЕДУКЦИЯ НА НАДНОРМЕНТО
ТЕГЛО**

на

Станислава Мартинова Богомилова

За присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

**Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално
направление 7.4 Обществено здраве**

Научен ръководител: доц. Гергана Ненова, д-р

Кратки биографични данни за докторантката

Станислава Мартинова Богомилова е родена през 1988г. в гр. Варна. През 2009 г. завършва ОКС „професионален бакалавър“ по специалност „рехабилитатор“ в Медицински колеж към МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, а магистратура по специалност „Кинезитерапия“ през 2011 г. в НСА „Васил Левски“.

Има завършени курсове по мануален лимфен дренаж и онкорехабилитация. От 2014 г. до момента работи като асистент към УС „Рехабилитатор“-

Медицински колеж и УС „Кинезитерапия“ към Факултет по обществено здраве, МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

През 2017 г. е зачислена като докторант - свободна форма на обучение, в докторска програма „Кинезитерапия“, катедра „Кинезитерапия“ към ФОЗЗГС при ЮЗУ „Неофит Рилски“. Отчислена с право на защита.

По дисертационния труд

Проблемът с наднорменото тегло при човека е добре познат още от древността и с течение на времето все повече се повишава интересът към него и стремежът за предотвратяването му. През последните години, чрез различни проучвания, се установи значително повишаване на броя на деца с наднормено тегло и затлъстяване, за съжаление този проблем и у нас придобива епидемиологични размери. По данни на Световната Здравна Организация, 43 милиона деца в световен мащаб са с наднормено тегло и затлъстяване, а България заема пето място в Европа по броя на подрастващи с този проблем. Това налага разработването на по-ефективни програми за превенция и борба с наднорменото тегло и затлъстяването в детската възраст, а ролята на кинезитерапията е незаменим фактор в този процес.

Предвид всичко това, темата на представеният за предварително обсъждане дисертационен труд е с особено актуална и значима, тъй като проблемът с наднорменото тегло при децата в нашето общество придобива все по-големи мащаби.

Представената за рецензиране дисертация е в обем от 158 страници, като в нея са включени 8 приложения, както и използваните 149 библиографски източници, от които 54 на кирилица, останалите на латиница и 1 интернет сайт. Трудът е онагледен с 40 таблици, 37 фигури, а също така и с достоверен снимков материал.

Структуриран е правилно, според изискванията за този вид научни разработки. В съдържанието са обособени четири основни глави, включващи въведение, обширен литературен обзор, методология на проучването, резултати и анализ, изводи и препоръки за практиката, а също и въпросници за физическата активност и храненето при децата.

В увода се разглежда проблемът с неговата социална значимост, като и значението на двигателната активност при този проблем.

Литературният обзор е разработен в пряка връзка с темата на проучването. Той е обширен, направени са исторически преглед на затлъстяването като проблем, епидемиология на наднорменото тегло и затлъстяването при деца и подрастващи, като са представени стратегически документи в световен и европейски план, регулиращи проблема, класификация на затлъстяването, рисковите фактори. Включени са различни кинезитерапевтични практики, прилагани при деца с наднормено тегло и затлъстяване. Разгледан е подробно футболът и мястото му в кинезитерапевтичната практика.

Въз основа на анализа на литературния обзор е формулирана работната хипотеза, която е ясна и конкретна.

Целта на дисертацията е формулирана правилно и точно. **Задачите** са пет, конкретизирани са и са точно дефинирани.

Контингентът на изследването включва общо 85 деца, с наднормено тегло и затлъстяване, разпределени в контролна група от 41 деца и експериментална група с включени в нея 44 деца. Разпределението по пол е съответно 48 момчета и 37 момичета като средната възраст е 10 г.

Изследването е проведено в МЦРСМ „Простор“, гр. Варна за периода 2016-2017г.

Методите на изследването са правилно подбрани и аргументирани. Те включват: антропометрични методи и измерване на ръст и тегло и изчисляване на процентно съдържание на мазнини; измерване на обиколки

на тялото – мишница, талия, корем, ханш, бедра, а също така и социологически метод, включващ анкетно проучване и разработване на пряка индивидуална анкета.

Формулирани са ясно целта и задачите на авторската кинезитерапевтична методика, която, същевременно е много добре онагледена. Самата методика е правилно структурирана в три части с обща продължителност 60-70 мин., изпълнявана три пъти седмично. Уместно са подбрани разнообразни средства на кинезитерапията, което е изключително важно за поддържане на интереса и желанието за изпълнение при децата. Методичните указания са ясни и конкретни. Онагледяването на предложената авторска методика е представено по подходящ начин със снимков материал и общоприетото скициране на упражненията.

Резултатите и анализите към тях са детайлно изложени и добре онагледени, като са използвани статистическите методи – дискриптивен, корелационен анализ, метод на взаимопроникващи извадки, обработени със SPSS v.19.0 for Windows 10. Подробно са представени резултатите от изследванията по пол, възраст, антропометрични показатели, включващи % съдържание на телесни мазнини. Описани са детайлно резултатите от проведените анкетни проучвания сред родителите, касаещи двигателната активност и хранене. Направени са полезни за практиката заключения относно значението на разширеният футбол за лечението на наднорменото тегло и затлъстяването. Личи умението на докторантката да интерпретира фактическия материал.

В дисертацията са формулирани 5 извода и 4 препоръки, които обобщават резултатите от това задълбочено проучване. Направените препоръки за практиката са добре формулирани и конкретно насочени.

Приносите в дисертационния труд са с научно-методологически и практико-приложен характер. Най-съществените от тях са:

- Разработена е авторска методика на „Разширен фитбол“, каквато досега не е описвана.
- Създаден е алгоритъм за редукция на телесното тегло с ефективно приложение при деца с наднормено тегло и затлъстяване.
- Анализът на представените резултати от работата със значителен брой деца с наднормено тегло и затлъстяване, доказва положителния ефект на Разширеният фитбол като емоционален и терапевтичен метод за постигане на редукция на телесното тегло.

Критични бележки и препоръки

В дисертацията има дребни правописни и стилистични грешки. Частта, в която е описана статистическата обработка на резултатите би могла се редуцира.

Заключение:

Представеният за рецензия дисертационен труд е оригинален, има своите достойнства и отговаря на изискванията за подобен тип научни трудове. Няма наличие на плагиатство. Представената за рецензия научна разработка отговаря на критериите, съгласно минималните национални изисквания, посочени в чл. 2б, ал. 2 и 3 и чл. 2б, ал. 5, включително на резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове от ЗРАСРБ.

В качеството си на председател и член на Научно жури по чл. 9 от Закона за развитие на академичния състав на Република България и имайки предвид важното значение на темата на дисертационния труд, нейната актуалност и приложимост, изразявам следното свое становище:

Давам убедено **положителна оценка** на дисертационния труд и предлагам на уважаемото Научно жури да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен “доктор” по

професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност
„Кинезитерапия” на Станислава Мартинова Богомилова.

18.10.2019 г.

Рецензент:

/доц. д-р Д. Попова/